

MOBIEL 21

Inspireert en activeert tot duurzame mobiliteit

Terwijl we met de wagen van de ene file in de andere sukkelen en ook sluiproutes dichtslibben, probeert Mobiel 21 als beweging voor duurzame mobiliteit de Vlaming naar duurzame alternatieven te sturen. Hier zijn vastberaden pioniers aan het werk.

Patrick VERSTUYFT

In de traphal van de kantoren van Mobiel 21 in Leuven staat een bakfiets geparkeerd. Het tuig lijkt hier neergezet alsof het moet symboliseren waar de vzw voor staat. „Wij zetten mensen in beweging. Dat is ook onze slogan”, zegt beleidsmedewerker Jan CHRISTIAENS. „Soms horen daar aanpassingen aan de infrastructuur of de voertuigen bij, maar wij vertrekken vanuit de gebruiker. Dat is onze dada.”

Hoe kunnen we de mens zijn mobiliteitsgedrag veranderen? Die ultieme uitdaging van Mobiel 21 kan tellen. „De mens achter de mobiliteit wordt vaak vergeten”, benadrukt Jan Christiaens. „Daarin zijn wij vrij uniek, zelfs een beetje in Europa, want veertig procent van onze projecten heeft de steun van de Europese Commissie. Duurzaamheid zit in onze genen. Wij benaderen dat economisch, ecologisch zowel als sociaal door in het hoofd van de mensen te krui- pen om dingen in de juiste richting te duwen.”

Duurzame mobiliteit, dat is voor Mobiel 21 stappen, trappen, openbaar vervoer, gedeelde wagens... Thematisch houden ze het breed, getuige het team van 25 medewerkers met zowel politieke wetenschappers, econo- misten, verkeerskundigen, als sociaal werkers, sociaal agogen, pedagogen en psychologen. „Neem ons project *Fietsen*

Zonder Leeftijd voor oudere mensen”, zegt Jan Christiaens. „Veel mensen hebben vroeger gefietst en willen graag nog eens met de fiets buitenkomen. Door allerlei omstandigheden en ouder worden lukt dat niet meer of wordt het ook niet meer gestimuleerd.” Mobiel 21 haalde dan maar de mosterd bij *Cycling without Age* in het fietshallo Kopenhagen. „Daar rijdt men oudere mensen rond met riksja’s. Wij wilden dat hier op zijn minst eens proberen en dat nam meteen een enorme vlucht. Heel wat rust- of verzorgingstehuizen kochten intussen zo’n riksja of ontleenden die bij ons. De slogan ‘De wind weer in je haren voelen’ zegt alles. Dankzij de riksja kunnen mensen weer genieten van het buiten zijn, van het sociale contact, want je kunt tijdens het fietsen ook met elkaar praten. De riksja is elektrisch ondersteund en niet zo zwaar”, lacht Christiaens.

Vierenvijftig projecten heeft de vzw lopen, projecten voor kleuters, voor kinderen van de lagere school, voor scholieren uit het secundair of voor professionals die werken aan mobiliteitsbeleid.

„De mens achter de mobiliteit wordt vaak vergeten”

„Dat gaat om leren elektrisch te fietsen, leren te fietsen voor zij die dat nooit eerder deden, vaak mensen met een migratieachtergrond, maar ook mensen die het fietsen verlerden.” Voor hen richtte Mobiel 21 een *Fietschool* op. Klein gestart in Leuven, zijn er nu al scholen of initiatieven in Grimbergen, Genk en Asse, en binnenkort misschien in Oostende.

Naast zulke ‘basisprojecten’ organiseert Mobiel 21 technologische projecten met onder meer apps die verplaatsingsgedrag registreren of mensen uitnodigen commentaar te geven op bijvoorbeeld fietspaden, en campagnes. De grootste zijn *Woensdag Fietsdag* en *Sam de Verkeersslang* die ouders en kinderen stimuleert om veilig en milieuvriendelijk naar school te gaan.

„Fietsen kan ook uitsluiting doorbreken”, zegt Jan Christiaens. „De *Fietschool* in Leuven werkt bijvoorbeeld samen met het wijkcentrum ‘t Lampeke om mensen in armoede te bereiken.

De campagne *Red de stoep* wil trottoirs vrijhouden voor onder meer personen met een beperking. © Mobiel 21

Een basisschool op de twee werkt met *Sam de Verkeersslang*. Die campagne bereikt een kwart miljoen kinderen. © Mobiel 21

Het nieuwste van het nieuwe, de riksja van *Fietsen Zonder Leeftijd*, een leuk idee uit Denemarken. © Mobiel 21

Elk jaar volgen een 150-tal mensen naar de *Fietschool*, een voorbeeld van hoe Mobiel 21 de mens centraal stelt. © Mobiel 21

De *Autovrije Zondag* in september, zoals hier in Leuven, is altijd een feest voor de zwakke weggebruiker. © Mobiel 21

Dat leverde mooie getuigenissen op van mensen voor wie dankzij het fietsen de wereld is opengestaan. Zij kunnen nu hun kinderen naar school brengen met de fiets of hun vriendinnen bezoeken zonder twee bussen te hoeven nemen.”

De hoofdzorg van de mensen is echter bereikbaarheid, weet Christiaens. „Ze willen naar een plaats om te werken, te shoppen of wat dan ook, liefst zo snel mogelijk. Dat los je niet op met puur infrastructuur – wegen, spitsstroken, de verbreding van de ring rond Brussel – technologie of voertuigen – de autonome wagen. Allemaal goede aanvullingen, maar kijk eerst naar de

alternatieven, want met een elektrische wagen los je geen enkele file op. Onze doelstelling is dat iedereen op zijn minst nadenkt over hoe hij zich verplaatst en doordachte keuzes maakt. Vaak kiezen mensen toch nog voor de wagen, ook voor ritten die je net zo goed met de fiets of een ander vervoermiddel kunt afleggen. Het moet een cultuur worden, zoals in Denemarken, om met de fiets naar het werk te gaan, om kinderen met de fiets naar school te brengen of alleen te laten gaan. Pas als we die duurzame mobiliteitsomslag hebben gemaakt, zijn we geslaagd.”